

Projektrapport – Evakuering av Storkyrkoskolan/Estniska skolan, kv Juno 16

Projektamn: Storkyrkoskolan, Ombyggnad ventilation och stambyte, hus A, Tyska Stallplan 2-4

Kontraksnummer: 119001 - Projektnummer: 750020

Fastighetsbeteckning: Juno 16, Storkyrkoskolan

Diarienummer: 2016-01018

Bakgrund och syfte

Fastigheten inrymmer i dagsläget två skolverksamheter: Storkyrkoskolan samt Estniska skolan. Sisab planerar för att Juno 16 ska vara en fastighet för skolverksamhet lång tid framöver.

Arbetsmiljöverket fattade ett beslut 2016-06-08 att inte tillåta undervisning i Estniska skolans lokaler från 2017-01-16 då undersökningar visat på otillräcklig ventilation i Estniska skolan. Ett nytt beslut kom 2016-12-21 från Arbetsmiljöverket då tiden för förbud mot undervisning i lokalerna sattes till 1 januari 2020, såvida inte kraven gällande allmänventilationen och inomhusklimatet, satta av Arbetsmiljöverket, är uppfyllda.

Beslutet ledde till att Sisab tidigarelade ett sedan tidigare planerat renoveringsprojekt i fastigheten. I renoveringsprojektet ingår att uppgradera ventilationen i hela fastigheten så att den anpassas efter max antal elever och lärare som kan vistas i klassrummen. Ny ventilation innebär en del nya fläktrum och nya kanaldragningar, vilket även innebär nya undertak och armaturer i många rum. Det ingår även nya ledningar för vatten och sanitet med stambyte. Sisab rekommenderar utbildningsförvaltningen att helevakuera skolan under tiden som renoveringen pågår.

Syftet med denna rapport är att tydliggöra varför Sisab förordar en helevakuering av fastigheten under renoveringen.

SISAB, Skolfastigheter i Stockholm AB

EN DEL AV STOCKHOLMS STAD

Postadress
Box 47311
100 74 Stockholm

Besöksadress
Förmansvägen 11
Årstadal, Stockholm

Tel: 08-508 460 00
Fax: 08-508 460 01
Org.nr: 556034-8970

e-post: diarie@sisab.se
webbadress: www.sisab.se
Styrelsens säte: Stockholm

Arbetsmiljö

Det huvudsakliga skälet till en helevakuering av verksamheterna i Juno 16 är av arbetsmiljöskäl: säkerheten för elever och personal i verksamheten samt byggarbetarna och arbetsmiljön för eventuell kvarvarande verksamhet med bullerstörningar, damm och säkerhetsaspekter.

Arbetsplatsområdet ska avskiljas och säkerställas under byggtiden

En byggarbetsplats ska vara helt avskild från övrig verksamhet med staket eller annat för att förhindra att obehöriga tar sig in på området. Avspärrningar inne i byggnaden är komplicerade att få till då utrymmen som exempelvis matsalen blir svår att nyttja när delen för Storkyrkoskolans verksamhet renoveras.

Då schakt behöver tillskapas och ventilationskanaler och aggregat ska bytas kommer arbete att pågå på flera platser i fastigheten samtidigt.

Storkyrkoskolan och Estniska skolan består av fyra sammanbyggda byggnader och skolgård. Byggnaderna uppfördes från 1600-talet och fram till 1900-talet men hela kvarterets historia sträcker sig tillbaka till medeltiden och har ett särskilt högt kulturvärde. Mot bakgrund av det bör exempelvis transportöppningar i byggnaderna undvikas då dessa påverkar byggnadernas ursprungliga stomme och murverk. Det innebär att befintliga trapphus och korridorer kommer att behöva användas för transport av material, in och ut ur byggnaden.

Storkyrkobadet kommer att renoveras samtidigt som de övriga våningsplanen. Eftersom ingen hiss finns till de lokalerna kommer allt material att behöva transporteras i befintlig trappa ner respektive upp från badet. En alternativ lösning för utlastning av massorna kan vara ett transportband ut genom ett av de högt placerade fönstren i omklädningsrummet men trapphuset kommer att användas i stor utsträckning. Den frågan kommer att diskuteras vidare med entreprenören när en sådan är upphandlad.

På skolgården kommer ett område att vara avspärrat för upplag av material till och från renoveringen.

Vid en helevakuering är hela byggnaden ett arbetsplatsområde vilket kan lätt avskiljas och säkras med staket och grindar med kodlås.

Transporter till och från byggarbetsplatsen

Ett byggprojekt innebär flertalet tungtransporter till och från skolan under undervisningstid, Gamla Stan är en komplicerad stadsdel vad gäller framkomlighet. Genom att undervisningen förläggs på annan ort påverkas inte barnens säkerhet till och från skolan.

Ventilation, vatten och sanitet under renoveringen

SISAB har idag ett föreläggande med vite från Arbetsmiljöverket som faller ut 2020 då nuvarande ventilation är bristfällig. Med kvarvarande verksamhet i byggnaden

innebär det att ventilationen blir sämre då ventilationsaggregaten kommer att vara ur drift när stora delar av befintligt ventilationskanalsystem ska rivas. Detta påverkar både barn och personal negativt. Detta kan leda till att skolan måste stänga om Arbetsmiljöverket bedömer detta som ohälsosamt. Det kommer även att vara svårt att hålla en jämn nivå på värmen i fastigheten.

Eftersom ett totalt stambyte för både vatten och avlopp ska utföras kommer delar av skolan sakna vatten och avlopp under vissa perioder.

Provisorier kan installeras delvis men det är mycket kostsamt, tidskrävande och komplicerat att koppla in.

Genom en helevakuering kan arbete pågå i systemen på flertalet ställen samtidigt vilket förkortar byggprocessen jämfört med om delar av verksamheten ska sitta kvar i fastigheten.

Buller

Då det är en hel del bilningsarbeten och ventilationsåtgärder kommer störande stomljuddet att ske under större delen av renoveringen. Naturvårdsverkets riktvärden för hur mycket byggbuller som kan tillåtas i undervisningslokaler är angivna i "Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från byggplatser, NFS 2004:15".

Enligt denna får byggarbetet högst ge upphov till den ekvivalenta ljudnivån 40 dBA i undervisningsutrymmena, detta är i praktiken omöjligt att uppfylla då byggarbeten utförs i samma byggnad som undervisningslokalerna.

Brand

En byggarbetsplats behöver skiljas av i lägst klass EI 60 mot pågående verksamhet och utrymningsvägar behöver vara tillgängliga även under byggtiden för pågående verksamhet. Eventuella avstängningar av korridor eller trapphus för pågående verksamhet ska kompenseras med alternativ utrymningsväg. Detta kommer att vara svårt att tillskapa under byggtiden för en eventuell kvarvarande verksamhet.

Skolgården

Samlingssalen för verksamheterna på plan 900 (dvs i källaren) ligger delvis under skolgården. Det betyder att transporter med tyngre fordon inte får ske på skolgården för att inte riskera att skada de gamla valven. Även under resten av skolgården finns rester av äldre bebyggelse som kan ta skada om marken belastas för mycket.

En större del av den befintliga skolgården kommer att behövas för upplag till projektet. Skolgården är inte stor och nyttjas av de boende i Gamla stan som lekplats på kvällar och helger. Projektet förordar därför att entreprenören kan nyttja delar av fastigheten som etablering för att lämna delar av skolgården kvar som lekyta. Att både ha paviljonger alternativt etablering och upplag kommer att minska lekytan betydligt.

Genom att helevakuera verksamheterna kan entreprenören optimera användandet av fastigheten så att en viss del av skolgårdsytan kan frigöras som lekyta även under renoveringen.

Kostnad

Beräknad arbetstid för bygget är 07-17 måndag-fredag. Om tiden för projektet ska kortas ned avsevärt och inte pågå under tre terminer kommer arbete på helger och kvällar att behövas. Det medför en betydligt högre projektkostnad och olägenheter för de kringboende.

Om en del av verksamheten skulle stanna kvar i fastigheten tillkommer då kostnader för provisoriska lösningar för ventilationen, toaletter, vatten, värme som är komplicerade att koppla in och dyra. Projektet kommer även att behöva anpassa arbetet efter verksamheten vilket kommer att påverka både projektkostnad och tidplan.

Tider

Byggnaden är blåklassad och ligger inom riksintresset Stockholms stads innergård. Sisab har därför sedan projektstart haft licensierade antikvarier som har arbetat aktivt i projektet. För att kunna bevara denna fantastiska fastighet och samtidigt möjliggöra fortsatt verksamhet där krävs varsam ombyggnad som kommer att kräva något längre tid. Ventilationen och rördragningarna behöver specialanpassats i de olika rummen beroende på bland annat takmålningar och fönsternischer.

Sisab har gjort bedömningen att renoveringen inklusive verksamheternas utflytt och inflytt kommer att ta i anspråk tiden från skolavslutningen sommaren 2019 till dess att verksamheterna återstartar i de nyrenoverade lokalerna till vårterminens start 2021 förutsatt att lokalerna evakueras i sin helhet. Renoveringen bli mer rationellt och mer kostnadseffektivt om entreprenören har fri tillgång till samtliga utrymmen.

Slutsats

Sisabs ambition är att utföra renoveringen och åtgärda ventilationsanläggningens brister snabbast möjligt. Genom att evakuera hela skolan kan produktionen fortlöpa utan hänsyn till pågående verksamhet. Att bedriva byggprojekt i nära anslutning till barn är en stor arbetsmiljörisk (säkerheten för alla inblandade parter) samt att buller från produktionen kan störa barnens koncentrationsförmåga och i förlängningen leda till sämre studieresultat. Delevakuering av skolan skulle förlänga renoveringstiden och påföra högre kostnader i form av anpassning av avspärrningar, byggarbetstider och provisorier.

Baserat på det redovisade ovan rekommenderar Sisab utbildningsförvaltningen en helevakuering av båda verksamheterna Estniska skolan och Storkyrkoskolan från sommaren 2019 till årsskiftet 2020/21.